

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/450/2015
Identifikačné číslo spisu:	8113219822
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8113219822.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne M. Z., bývajúcej v Y. zastúpenej advokátkou JUDr. Jaroslavou Oravcovou, so sídlom vo Vranove nad Topľou, Dobrianskeho 1651, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o., so sídlom v Košiciach, Rastislavova 68, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Daniel Blyšťan, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C 180/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2015 sp.zn. 19Co 138/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2015 sp.zn. 19Co 138/2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozsudkom z 4. apríla 2014 č.k. 29C 180/2013-188 zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice z 19. januára 2012 sp.zn. 3C 2220/2012 a súčasne do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej odložil jeho vykonateľnosť. Návrh žalovanej na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6 Cdo 1/2012 pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. IIÚS 382/2013, Rvp 5052/2012 zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi, na účet jeho zástupcu, náhradu trov konania a na účet súdu náhradu trov štátu.

Krajský súd v Prešove, konajúci o odvolaní žalovanej, rozsudkom z 29. januára 2015 sp.zn. 19Co 138/2014 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni, na účet jej právneho zástupcu, náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaná podala dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení po 1. januárom 2015) a odôvodňuje ho okrem uvedenej vady (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) aj tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie súdu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Vádu

konania (odňatie možnosti konať pred súdom) vidí žalovaná v tom, že nebolo jej doručené vyjadrenie žalobkyne k jej odvolaniu a že súd prvého stupňa nesplnil svoju povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p. a tento nedostatok nebol odstránený ani odvolacím súdom. Predmetnú vadu konania vidí žalovaná naostatok v tom, že súdy porušili zásadu rovnosti účastníkov, pretože konali vo veci, hoci žalobca nezaplatil súdny poplatok. Podľa jej názoru rozhodnutie odvolacieho súdu bolo nedostatočne odôvodnené (k podrobne opísaným námietkam sa odvolací súd nevyjadril, nezaujal stanovisko) a tým nepreskúmateľné.

Žalobca navrhol dovolanie žalovanej zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia odvolania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Žalovanou napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa týchto ustanovení.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. a tiež dovoláciu argumentáciu žalovanej sa najvyšší súd neobmedzil len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Z obsahu dovolania vyplýva námietka žalovanej, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančínková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o

vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalovanej (viď č.l. 197 spisu) sa písomne vyjadrila žalobkyňa (č.l. 218e spisu), žalovaná ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalobkyne nedoručil.

So zreteľom na to dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade boli naplnené znaky vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.